

Grzegorz Mikrut, Krzysztof Wiktor, *Sekty za zamkniętymi drzwiami*,
Wydawnictwo Literackie, Kraków 2004, 340 stron

Ciągle nowe i coraz bardziej niepokojące informacje docierające do polskiego społeczeństwa na temat nowych przykładów destrukcyjnego oddziaływania niektórych nowych ruchów religijnych i sekt budzą zrozumiałe zainteresowanie tym zagadnieniem. W niektórych środowiskach, głównie wychowawców i społeczników, a także duszpasterzy i katechetów, pojawia się pragnienie uzyskania właściwej informacji i rzetelnej wiedzy na ten temat. W odpowiedzi na to zapotrzebowanie niektóre polskie wydawnictwa udostępniły odpowiednie publikacje, często tłumaczone z języków obcych, co powoduje, iż nie zawsze odpowiadają one realiom zjawiska w Polsce.

Z dużą uwagą należy przyjąć publikację autorstwa Grzegorza Mikruta i Krzysztofa Wiktora, którzy sięgnęli w swym opracowaniu przede wszystkim do polskich materiałów badawczych. Jako urzędnicy MSWiA, pracowali bowiem obaj w Sekretariacie Międzyresortowego Zespołu do Spraw Nowych Ruchów Religijnych, zgromadzili wiele interesujących danych na temat społecznych konsekwencji działalności destrukcyjnych grup sekciarskich o charakterze kryminogennym.

Publikacja zawiera w swej wstępnej części opis sekty jako zjawiska społecznego, formułując m.in. skalę zagrożeń z jej strony dla demokra-

tycznego państwa i różnych dziedzin życia społecznego. Bardzo interesujące i nowatorskie, pomijane przez większość publikacji na ten temat, a więc tym bardziej podnoszący walor książki, zawiera część poświęcona omówieniu prawa państwowego wobec sekt w różnych krajach europejskich. Różnorodność propozycji rozwiązania tego zjawiska i stworzenia prawnej samoobrony społecznej wskazuje z jednej strony na wagę zagadnienia, a jednocześnie na konieczność zaangażowania władzy państwowej dla przeciwstawienia się destrukcji płynącej ze strony nowych destrukcyjnych ruchów religijnych i sekt.

Dopełnieniem, a jednocześnie istotną częścią publikacji jest szerokie omówienie stosunku państwowego prawa polskiego wobec nowych ruchów religijnych. Autorzy podkreślają ewolucyjny charakter tych relacji, a także niezrozumiałe powiązanie konkretnych rozwiązań z politycznymi realiami władzy.

Dobrym dopełnieniem publikacji jest szeroki spis Kościołów, związków wyznaniowych, grup i sekt wymienionych w książce, co umożliwi korzystanie z niej jako podręcznego słownika dla znalezienia pierwszych odpowiedzi na pytania dotyczące nowych zjawisk pojawiających się w danym środowisku z tej dziedziny zagrożeń społecznych.

Publikacja jest godna polecenia, a jej popularnonaukowy charakter, wyrażający się m.in. używaniem prostego i jasnego języka informacji, bez wdawania się w zbędne ideologiczne spory, pozwala na polecenie jej szero-kiemu kręgowi odbiorców.

Dla duszpasterzy i teologów stano-wi ona cenne uzupełnienie o wie-

dzę prawniczą, którą najczęściej po- mijają się przy podejmowaniu dyskusji na tematy zagrożeń ze strony destruk- cyjnych grup parareligijnych. Wiedza ta jest niezbędna, zwłaszcza w poszu- kiwaniu optymalnych rozwiązań róż- nych kwestii rodzących się wraz z pojawieniem się konkretnej sekty w danym środowisku.

Ks. Andrzej Zwoliński (PAT)

Ks. Michał Jagosz, *Beatyfikacja i kanonizacja Świętej Jadwigi Królowej*, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2003, 400 stron

Znakomita ta książka ukazuje skomplikowaną proplematykę histo- ryczną oraz prawno-teologiczną zali- czenia, po 600 latach od śmierci, Pani Wawelskiej do grona świętych. O nie- zwykłych walorach tego dzieła zde- cydował autor tej księgi, ks. Michał Jagosz, który wcześniej napisał kilka- naście rozpraw i artykułów o świętej Jadwidze Królowej oraz jej naukowy redaktor, a także promotor tej pracy jako pracy doktorskiej – ks. prof. dr hab. Adam Kubiś.

Wyjątkowość kanonizacji Jadwigi Królowej polega na tym, że jak pisał Jan Długosz w *Rocznikach* – ta nasza Królowa już za życia była „wzorem świętości” (s. 49); a jak podał świadek życia Królowej, ówczesny Prymas Polski Wojciech Jastrzębiec: Jadwiga Królowa „po swej śmierci poczęła rozkwitać często tkliwością cudów”; a znów Mikołaj Lasocki na soborze w

Bazylei (1431) powiedział, że „u jej grobu umarli ożywali i rzesze chorych powracały do zdrowia” (s. 34, 39).

Ks. M. Jagosz we wstępie książki podaje sporo faktów z biografii kró- lowej Jadwigi, które świadczą o jej du- chowym heroizmie. W r. 1384 przy- była z Węgier do Polski i została uko- ronowana w Krakowie na króla Pol- ski. Po ślubie z Władysławem Jagiełłą włączyła się do chrztu Litwy; na jej prośbę papież zgodził się na założenie diecezji w Wilnie. Królowa Jadwiga rozwijała przyjacielskie stosunki Pol- ski z Rusią i Litwą. Całe życie poma- gała biednym i chorym, broniła chło- pów, zakładała szpitale; fundowała kościoły i klasztory, wyjednała u pa- pieża zgodę na założenie Wydziału Teologicznego Akademii Krakowskiej, a w testamencie przed śmiercią w r. 1399 swoje dobra i klejnoty ofiarowała ludziom nieszczęśliwym i na fundację